

Christelijke Scoutinggroep
Burmania

Clubgebouw 'de Vesting'

Kalverdijkje 87
8924 JJ Leeuwarden

Online

www.burmania.nl
contact@burmania.nl

Postadres

Goslingastate 21
8926 PM Leeuwarden

Social Media

Facebook/Burmania
Instagram/Scoutinggroep_Burmania

Pestprotocol

Het pestprotocol van Chr. Scoutinggroep Burmania te Leeuwarden, versie maart 2022

Clubgebouw 'de Vesting'

Kalverdijkje 87
8924 JJ Leeuwarden

Online

www.burmania.nl
contact@burmania.nl

Postadres

Goslingastate 21
8926 PM Leeuwarden

Social Media

Facebook/Burmania
Instagram/Scoutinggroep_Burmania

Inhoudsopgave

- **Inleiding**
- **Wat is pesten?**
 - Wat is het verschil tussen pesten en plagen
 - Hoe en wanneer wordt er gepest?
 - Pesten is een groepsfenomeen
 - Mogelijke oorzaken slachtoffer
 - Mogelijke oorzaken pester
 - Mogelijke gevolgen voor het slachtoffer
 - Mogelijke gevolgen voor de pester
- **Wat kunnen we bij Burmania doen om pesten te voorkomen?**
 - De houding van de leiding
 - Signaleren van pestgedrag door de leiding
 - Acties/ activiteiten ingezet door de leiding om pesten te voorkomen
- **Wat doen we bij Burmania als er wordt gepest?**
 - Spoor 1: Het gepeste kind steunen
 - Spoor 2: De pester steunen
 - Spoor 3: De ouders van het gepeste kind en de ouders van de pester steunen
 - Spoor 4: De andere kinderen betrekken bij de oplossing van het pesten
 - Spoor 5: Als vereniging de verantwoordelijkheid nemen
- **Interessante websites**

Inleiding

Chr. Scoutinggroep Burmania heeft als doelstelling het bieden van het Scoutingspel: een plezierige beleving van de vrije tijd aan jongens en meisjes waardoor een bijdrage wordt geleverd aan de vorming van de persoonlijkheid.

Deze doelstelling wordt in de praktijk vertaald naar plezier, uitdaging, samenwerking en structuur.

Hier past pesten niet bij. Verschillende onderzoeken wijzen uit dat 7 tot 23% van de leerlingen in het basis en voortgezet onderwijs aangeven regelmatig te worden gepest. En dat 20% van de leerlingen aangeeft dat ze pesten. Pesten komt overal voor, dus de taak aan Burmania om hier altijd alert op te zijn en in te grijpen als dat nodig is. Niet één keer, maar elke keer dat we zien of merken dat een kind gepest wordt.

Pesten is vaak een groepsprobleem. Er is nooit één pester, op zijn minst zijn er andere kinderen die dit gedrag tolereren. Gepest zijn kan doorwerken tot ver in de volwassenheid. Veel kinderen die kunnen hier hun hele leven last van blijven houden, iets wat de pesters zich niet altijd realiseren. Burmania wil pesten voorkomen en als we zien/ merken/ horen dat er wordt gepest, willen we dat het stopt. Hier ligt een taak bij de leiding, de vereniging en bij de ouders.

Dit pestprotocol geeft tips en handvaten hoe om te gaan met pesten: Het eerste deel is gericht op de vraag wat pesten is. Vervolgens gaan we twee vragen uitgebreid beantwoorden: Wat kunnen we doen om pesten te voorkomen? En wat doen we als er wordt gepest?

We willen dat dit pestprotocol niet een stuk papier is, maar dat het bekend is bij de leiding, bij jeugdleden en bij de ouders.

Met dank aan Amarens, Meindert, Thom, Wouter H., Pauline, Margreet, Maria, Silas, Hilde, Daniëlle en Tjitske.

De groepsraad van Burmania.

Wat is pesten?

Wat is het verschil tussen pesten en plagen?

Plagen:

Over het algemeen zien we plagen als redelijk onschuldig. Plagerijtjes zijn op zichzelf staande voorvallen.

- is onschuldig, gebeurt onbezonnen en spontaan en gaat soms gepaard met humor.
- is van korte duur of gebeurt tijdelijk.
- speelt zich af tussen 'gelijken'.
- is meestal te verdragen of zelfs leuk.
- is meestal één tegen één.
- degenen die elkaar plagen, wisselen.

Pesten:

Bij pesten zijn de gevolgen ernstiger. De gepeste is herhaaldelijk slachtoffer en het pesten heeft invloed op de hele groep. Er heerst een gespannen sfeer.

- gebeurt berekenend: kinderen weten van tevoren heel goed wie, hoe en wanneer ze gaan pesten. Ze willen de ander bewust kwetsen of kleineren.
- het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig.
- is een ongelijke strijd: de onmachtsgedragingen van de gepeste staan tegenover de machtsgevoelens van de pester.
- gebeurt met negatieve bedoelingen: de pester wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
- gebeurt meestal in ongelijke verhouding: een groep tegen één persoon.
- heeft vaak een vaste structuur: de pester en gepeste zijn vaak dezelfde.

Wanneer en hoe wordt er gepest?

Er zijn drie situaties waarin de kans groot is dat er bij Scouting wordt gepest: bij eenzijdig competitieve spelen, bij verveling en als er geen toezicht is.

Over het algemeen zien we dat het pestgedrag bij jongens zich uit in direct gedrag (slaan, schoppen, direct beledigen...). Bij meisjes gebeurt dit over het algemeen meer indirect (uitsluiten, negeren...).

Pesten komt op verschillende manieren voor:

- Met woorden
- Lichamelijk
- Achtervolgen
- Uitsluiting

- Stelen en vernielen
- Afpersing
- Digitaal

Pesten is een groepsproces

Bij pesten is het belangrijk de aandacht niet alleen te richten op het slachtoffer en de pester. Pesten is ook een probleem in de groep, waarbij veel meer groepsleden zijn betrokken. Er zijn zes rollen.

1. **Het slachtoffer**
2. **De pester**
3. **De aanmoediger(s):** moedigen de pester aan in zijn/haar gedrag. Er kan bewondering zijn voor de pester, maar ook voordeel om zelf niet gepest te worden of angst voor de pester. Zonder de steun van de aanmoedigers kan de pester niet pesten
4. **De meelopers:** keuren onbewust het gedrag van de pester en aanmoedigers goed door te zwijgen of te lachen. Meelopers zijn vaak bang om zelf slachtoffer te worden. Het kan ook zijn dat ze 'stoer' gedrag interessant vinden en denken daardoor populair te worden.
5. **De verdediger(s):** doet niet direct iets maar steunt het slachtoffer als de pester uit de buurt is.
6. **De buitenstaanders:** de grootste groep, ze weten dat er gepest wordt maar doen niets. Ze pesten niet, maar doen ook niets om het pesten te stoppen. Ook buitenstaanders durven vaak niets tegen het pesten te doen, omdat ze zelf bang zijn om gepest te worden.

De middengroepen (de meelopers en de buitenstaanders) zijn zeer belangrijk om pesten aan te pakken. Pas wanneer leden van de middengroep mee pesten, kan de pester in zijn opzet slagen. Hen moet dus duidelijk worden gemaakt dat pesten niet kan.

Mogelijke oorzaken slachtoffer

- weerloos • bereikbaar • anders • uiterlijk • gebrek aan sociale redzaamheid • competitie • uit de boot vallen bij groepsvorming
- wordt met scheldnaam aangesproken • is fysiek zwakker • heeft weinig speelkameraadjes • heeft beschadigde kleren, gestolen spullen • heeft pestverleden • heeft lage dunk van zichzelf • is in zichzelf gekeerd • durft niet praten over problemen • is tegen geweld • reageert niet efficiënt • is vaker afwezig • probeert

zich weg te stoppen • uiterlijke kenmerken (zijn niet de hoofdoorzaak).

Mogelijke oorzaken pester

- aandacht willen • té zeker gevoel van zichzelf • eigen machteloosheid verbergen • verveling • is extrovert, impulsief • is sterk begaan met zichzelf • is fysiek sterker • zoekt naar slachtoffer voor frustraties • vraagt aandacht door 'heldenrol' • is eigenlijk minder zeker dan het lijkt • is soms slachtoffer in andere situaties • is een slechte verliezer • kan zich niet inleven in de gevoelens van anderen • schat gevolgen van gedrag fout in • heeft een grote mond, is stoer, populair en opstandig • zegt eigen mening • is agressief • heeft moeite met regels en grenzen • kan slecht met stress en spanning omgaan • laat zich omringen door meelopers • domineert en loopt anderen onder de voet.

Mogelijke gevolgen slachtoffer

lichamelijk • depressie • minderwaardigheidsgevoel • schuldgevoel • bang van contact • gevolgen tot in de volwassenheid.

Mogelijke gevolgen pester

- gebrek aan zelfvertrouwen • problemen met sociale vaardigheden • weinig of geen echte vrienden • kan moeilijk stoppen • kan moeilijk fout toegeven • kan moeilijk van imago afraken.

Wat kunnen we bij Burmania doen om pesten te voorkomen?

Taken van de vereniging:

- Het pestprotocol bekend maken bij jeugdleden, leiding en ouders.
- Leiding begeleiden hoe om te gaan met pestgedrag.

De houding van de leiding:

- Uitstralen en er voor staan dat pesten op geen enkele manier wordt geaccepteerd.
- Een klimaat in de groep creëren waarin over pestgedrag kan en mag worden besproken.
- Alle kinderen gelijkwaardige aandacht geven, zodat er geen 'voortrekkers' ontstaan. Als leiding gelijkheid creëren.
- Oppassen met wat je zegt waar de jeugdleden bij zijn. De andere leiding niet afvallen/ pesten.
- Inspelen op de behoefte/ aanvoelen waar bij een kind een grens ligt.
- Rekening houden met gevoelige kinderen.
- De leiding zelf zijn of haar eigen grenzen aangeven, voorbeeldgedrag laten zien.
- Gewenst gedrag van jeugdleden belonen.

Signaleren van pestgedrag door de leiding:

- Contact maken met de jeugdleden/ praatje maken.
- Luisteren naar jeugdleden als ze bij de leiding komen.
- Observeren en letten op lichaamstaal.
- Letten op signalen die jeugdlid kan uitzenden als hij/ zij wordt gepest:
 - isoleert zich van de anderen;
 - is vaak betrokken bij ruzies en problemen;
 - hangt dikwijls bij de leiding;
 - heeft psychosomatische klachten (hoofdpijn, buikpijn, ...) in de hoop op die manier uit de groep genomen te worden;
 - komt soms langere tijd niet naar de opkomsten.

Acties/activiteiten ingezet door de leiding om pesten te voorkomen:

- Begin van het seizoen met de jeugdleden afspraken en regels maken en vast leggen.
- Tijdens het ouderbezoek het pestprotocol bespreken en ouders bevragen of het jeugdlid te maken heeft met pestgedrag. Contact houden met ouders over het onderwerp pesten.
- Voorkomen van verveling, zorg voor voldoende uitdaging.
- Geef het kader verantwoordelijkheid en evalueer met hen.

Christelijke Scoutinggroep
Burmania

Clubgebouw 'de Vesting'

Kalverdijkje 87
8924 JJ Leeuwarden

Online

www.burmania.nl
contact@burmania.nl

Postadres

Goslingastate 21
8926 PM Leeuwarden

Social Media

[Facebook/Burmania](#)
[Instagram/Scoutinggroep_Burmania](#)

- Variatie aanbrenge met de groepsindeling (niet altijd per nest/ronde/patrouille).
- Houd evenwicht tussen het respecteren van vriendschappen en het doorbreken van kliekjes.
- Bied activiteiten aan gericht op samenwerking voor een beter groepsgevoel.
- Minimaal een keer per jaar (een spel met als) thema pesten op het programma!

Wat doen we bij Burmania als er wordt gepest?

De Vijfsporenaanpak is een manier om op plekken (scholen, instellingen en verenigingen) waar kinderen samenkomen het pesten aan te pakken. Deze aanpak richt zich op alle betrokkenen: het gepeste kind, de pesters, de ouders, groepsleden en de vereniging.

(De Vijfsporenaanpak is bedacht en uitgewerkt door Bob van der Meer, die al sinds de jaren tachtig aandacht vraagt voor pesten).

Spoor 1: Het gepeste kind steunen

Met twee leiding in gesprek met het gepeste kind. De mentor en een 'pedagogisch sterke' leiding. Dit op een goede locatie, met weinig tot geen afleiding.

- Luister naar het jeugdlid, laat het jeugdlid zijn/ haar verhaal vertellen/ stoom afblazen.
- Neem het probleem/ verhaal van het jeugdlid serieus.
- Stel vragen/vraag door/ vraag ook naar anderen/ vraag naar feitelijkheden en gevoelens.
- Overleg samen met het jeugdlid naar mogelijke oplossingen: wat wil het jeugdlid?
- Wanneer het jeugdlid aangeeft niets te willen, benoem dat we geen pestgedrag accepteren bij onze groep, dat als we niets doen het vaak door gaat/ erger wordt.
- Breng het jeugdlid op de hoogte van vervolg afspraken (spoor 2, 3, 4, en 5) zodat het jeugdlid weet wat er gaat gebeuren.

Spoor 2: De pester steunen

Met twee leiding in gesprek met de pester. De mentor en een 'pedagogisch sterke' leiding. Dit op een goede locatie, met weinig tot geen afleiding.

- Geef aan bij de pester dat je hebt gemerkt dat er wordt gepest en dat we bij onze groep pesten niet accepteren. En dat we pestgedrag afkeuren.
- Luister naar het jeugdlid, laat het jeugdlid zijn/ haar verhaal vertellen/ stoom afblazen.
- Stel vragen/ vraag door/ vraag ook naar anderen/ vraag naar feitelijkheden en gevoelens.
- Probeer erachter te komen waarom de pester pest.
- Bespreek met het jeugdlid wat pesten voor een ander betekent.
- Herhaal de afspraken/ regels die gelden binnen de groep.
- Geef het jeugdlid toe dat hij/ zij heeft gepest, geef een compliment voor de eerlijkheid en bespreek hoe we het kunnen oplossen.
- Breng het jeugdlid op de hoogte van vervolg afspraken (spoor 3, 4 en 5) zodat het

jeugdlid weet wat er gaat gebeuren.

Spoor 3: De ouders van het gepeste kind en de ouders van de pester steunen

- Ga met de twee betrokken leiding bij ouders op huisbezoek, maak hiervoor een persoonlijke afspraak en leg het doel uit.
- Tijdens het huisbezoek uit leggen wat de situatie is en Burmania tot nu toe heeft gedaan.
- Als je met ouders gaat praten over pesten, zorg dan dat je altijd goede argumenten en voorbeelden hebt om het verhaal te illustreren. Met vermoedens kun je meer kwaad dan goed doen.
- Benadruk bij ouders dat je het pesten samen wilt aanpakken op een verantwoorde manier
- Neem de zorgen/ vragen van de ouders serieus.
- Breng ouders op de hoogte wat de gemaakte afspraken zijn en de vervolg actiepunten.
- Maak een kort verslag van het gesprek.

Spoor 4: De andere kinderen betrekken bij de oplossing van het pesten

Het is belangrijk om het groepsgesprek goed voor te bereiden. Probeer tijdens het groepsgesprek niet in te steken op individuele personen, welles/ nietes situaties. Maar geef aan dat jullie hebben gemerkt dat er wordt gepest. Vertel dat we dit bij Burmania niet accepteren en gaan kijken naar oplossingen.

- Plan een groepsgesprek.
- De gepeste is niet aanwezig bij dit gesprek.
- Als leiding leg je uit wat het probleem is, dat er een jeugdlid is dat zich erg ongelukkig voelt en dat de aanwezige jeugdleden kunnen helpen om hem/ haar te helpen. Vermijd iedere vorm van beschuldiging en benadruk dat niemand straf krijgt.
- Vertel dat iedereen er in de speltak verantwoordelijk voor is dat anderen zich prettig en veilig voelen. De groep is bij elkaar geroepen om te helpen dit probleem op te lossen.
- Praat met de jeugdleden over het pesten (en hun eigen rol daarin).
- Elk jeugdlid wordt gevraagd na te denken over manieren om het pesten te stoppen en het voor het gepeste kind weer aangenaam te maken. Laat ze hun ideeën zo concreet en zo persoonlijk mogelijk maken. Laat ze praten over zichzelf door hun zinnen te beginnen met: 'Ik'.
- De jeugdleden gaan nu aan het werk. Ze moeten de gelegenheid krijgen om hun goede voornemens uit te voeren. Spreek af dat je de groep na een of twee weken weer spreekt.

Christelijke Scoutinggroep
Burmania

Clubgebouw 'de Vesting'

Kalverdijkje 87
8924 JJ Leeuwarden

Online

www.burmania.nl
contact@burmania.nl

Postadres

Goslingastate 21
8926 PM Leeuwarden

Social Media

[Facebook/Burmania](https://www.facebook.com/Burmania)
[Instagram/Scoutinggroep_Burmania](https://www.instagram.com/Scoutinggroep_Burmania)

Spoor 5: Als vereniging de verantwoordelijkheid nemen

- Burmania is tegen pesten en heeft hier een duidelijk beleid op. Het pestprotocol maakt Burmania bekend bij leiding en ouders (bijvoorbeeld tijdens Algemene Ledenvergaderingen en ouder contact middagen).
- De leiding wordt begeleid hoe om te gaan met pestgedrag en
- De leiding kan hulp/ advies vragen bij pest situaties aan het bestuur/ ouder participant.

Christelijke Scoutinggroep
Burmania

Clubgebouw 'de Vesting'

Kalverdijkje 87
8924 JJ Leeuwarden

Online

www.burmania.nl
contact@burmania.nl

Postadres

Goslingastate 21
8926 PM Leeuwarden

Social Media

Facebook/Burmania
Instagram/Scoutinggroep_Burmania

Interessante websites

www.scouting.nl

<https://activiteitenbank.scouting.nl/index.php/component/k2/item/1040-de-geplaagde-pest>

<http://www.stoppestennu.nl>

<http://www.werkenmetkinderen.nl/gedrag/pesten>

